

17.6.2005

50/4/04

Beslutsfattare: Biträdande justitieombudsman Ilkka Rautio

Föredragande: Justitieombudsmannasekreterare Mikko Sarja

TVÅSPRÅKIGHET AV TRAFIKORDNINGAR

1

KLAGOMÅL

I sitt 9.1.2004 daterade brev till riksdagen ber klaganden justitieombudsmannen undersöka om Vasa vägdistrikt bryter mot språklagen när man i Vassor i Korsholms kommun skyltar med enbart finsk skylt för Lillkyro.

2

UTREDNING

Med anledning av klagomålet inhämtades Vägförvaltningens centralförvaltnings 28.4.2004 daterade utlåtande dnr 166/2004/20/4 (kopia bifogas). Jag har dessutom haft tillgång till kopior av Vasa vägdistrikts beslut dnr 981/H-167/247 och därtill anslutna skyltritningar samt av korrespondensen mellan Granlund och Vasa vägdistrikt.

3

AVGÖRANDE

3.1

Rättsregler

Enligt 33 § 1 mom. i språklagen (423/2003) som trädde i kraft 1.1.2004 skall texten på skyltar, trafikmärken och andra motsvarande anslag som riktar sig till allmänheten och som myndigheterna sätter upp i tvåspråkiga kommuner finnas på finska och svenska, om man inte enligt internationell praxis använder enbart ett utländskt språk. Enligt 2 mom. i samma paragraf finns det i vägtrafiklagstiftningen närmare bestämmelser om språket på trafikmärken och andra trafikanordningar som myndigheterna sätter upp.

Enligt vedertagen tolkning avsåg den till utgången av 2003 gällande språklagens 10 §, som gällde anslag, meddelanden och kungörelser, också bl.a. vägs skyltar.

Enligt vägtrafiklagens (267/1981) 50 § (1010/2002) 1 mom. utfärdas genom förordning bl.a. bestämmelser om användning av olika språk på vägmärken och andra trafikanordningar.

Enligt vägtrafikförordningens (182/1982) 54 § (328/1994) meddelar trafikministeriet närmare anvisningar om användningen av trafikordningar och fastställer deras viktigaste mått.

Enligt 10 § (384/1994) 1 mom. i trafikministeriets beslut om trafikordningar (203/1982) avgörs frågan om vilket språk som skall användas på vägmärken och tilläggs skyltar till dessa av språkförhållandena i den kommun där märkena finns. I enlighet med detta skall texten på vägmärken eller på tilläggs skyltar till dessa i en enspråkig kommun vara enspråkig i överensstämmelse med kommunens språk och i en tvåspråkig kommun tvåspråkig med flertalets språk överst.

Enligt 3 § 2 b punkten i statsrådets förordning om den språkliga indelningen av ämbetsdistrikt och självstyrelseområden under åren 2003–2012 (1147/2002) är Korsholm en tvåspråkig kommun med svenska som flertalets språk.

3.2

Bedömning

Av korrespondens mellan klaganden och Vasa vägdistrikt kan dras den slutsatsen att man i vägdistriktet betraktat ärendet framförallt som en ändamålsenlighetsfråga. Vägdistriktet har nämligen i sitt svar på klagandens förfrågan motiverat sin namnpraxis bl.a. med att både finsk- och svenskspråkiga trafikanter bäst känner orten under namnet Vähäkyrö och att textmängden på skyltarna sålunda kan minskas med ett namn, vilket är ägnat att förbättra trafiksäkerheten. I svaret hänvisas också till kostnadsbesparingar.

Av de bestämmelser som är tillämpliga på ärendet framgår emellertid att det inte är fråga om vad som är ändamålsenligast. I en tvåspråkig kommun skall vägs skyltarnas texter nämligen finnas på båda nationalspråken, med flertalets språk överst. Jag kan sålunda förena mig om den slutsats som Vägförvaltningens centralförvaltning drar i sitt utlåtande, dvs. att Vasa vägdistrikts förfarande var felaktigt och att felet måste korrigeras senast med anledning av de påpekanden som inkommit om saken.

Eftersom Vasa vägdistrikt emellertid med anledning av klagomålet redan meddelat Vägförvaltningens centralförvaltning sig villigt att korrigera felet, anser jag att det inte finns någon anledning att vidta andra åtgärder än att jag uppmärksammar Vasa vägdistrikt på de krav som språk- och vägtrafiklagstiftningen ställer på trafikordningar.

4

ÅTGÄRDER

Jag meddelar Vägförvaltningens Vasadistrikt min uppfattning, som framgår av avsnitt 3.2. I detta syfte sänder jag en kopia av detta beslut till Vägförvaltningens centralförvaltning för kännedom och vidarebefordran till Vasa vägdistrikt.